

Holistisk afgræsning er et godt alternativ

FAGLIGT TALT

AF CARSTEN MARKUSSEN
ØKOLOGIRÅDGIVNING DANMARK

Holistisk afgræsning er godt for dyrene, lagrer kulstof og opbygger frugtbarhed i jorden, og giver biodiversitet med mange forskellige plantearter og blomster.

Højt ydende malkekøer kan være udfordrende at holde i et holistisk afgræsningssystem, men hvis du satser på lavt input, billig fodring og en moderat ydelse, er holistisk afgræsning oplagt. Det fungerer bedst, hvis der er et stort afgræsningsegnet areal, gerne 0,4 ha pr ko. I så fald kan der blive til et slæt på nogle marker og afgræsning langt hen på efteråret, hvis jordbunden egner sig til det. En meget stor del af køernes foder kan dermed hentes på marken af køerne og er meget billig høstet.

Holistisk afgræsning egner sig godt til kalve

og ungdyr af malkekøer. Her kan du høste alle fordelene. Når de får et nyt stykke græs hver dag, vil dyrenes tilvækst stige på grund af den store ædelyst og minimering af indvoldsorm og andre parasitter. Den daglige kontakt og positive oplevelse med nyt friskt græs ved tilsyn og flytning gør dyrene tamme og nemme at arbejde med.

Kødkvægsdyr kan høste de samme fordele som kvierne med tamme dyr og billig fodring. Hvis de går på naturgræs, kan dyrenes udbytte af dette højnes betydeligt. Slagtedyr kan, på gode græsarealer med nyt græs dagligt, færdigfædes direkte fra marken.

Kort fortalt går holistisk afgræsning ud på, at afgræsningsmarkerne deles op i 25 - 30 små folde, så der er græs til en dag i hver fold, og

så dyrene får en ny fold hver dag. Det kan også gøres, ved at 8-10 folde underopdeles med en frontråd - og gerne bagtråd - der flyttes frem i to dage, hvorefter dyrene flyttes til næste fold. Efter første afgræsningsrunde står der et "slæt", som er klar til at blive afgræsset. Dyrene skal ikke æde i bund, tværtimod skal de træde ca. 40 pct. af græsset ned, så der opbygges kulstof og frugtbarhed i jorden. Det sikrer en hurtig genvækst.

Du har mulighed for at blive meget klogere på holistisk afgræsning, hvis du melder dig til ØkologiRådgivning Danmarks erfagruppe om holistisk afgræsning. Vi har i snart mange år haft en klog, god flok. I år planlægges etablering af to grupper med en tvøgholder, der er erfaren i holistisk afgræsning.

Mælkeproducent: Vi går ikke tilbage til et døgn

Mælkeproducent: »Vi går ikke tilbage til et døgn.« De første erfaringer i at holde ko og kalv sammen i tre uger efter kælvning er så positive, at metoden er kommet for at blive på Holmegaard i Havndal

MALKEKVÆG

AF KAREN MUNK NILSEN

På Holmegaard mellem Randers og Hadsund har økologisk mælkeproducent Brian Hansen siden maj eksperimenteret med at forlænge samværet mellem køer og kalve. »Hvis det går som nu, regner jeg med at fortsætte min linje og lade køer og kviekalve gå sammen i op til tre måneder og køer og tyrekalve i cirka tre uger. Vi går

helt sikkert ikke tilbage til et døgn,« siger Brian Hansen til Bovi.

Brian Hansen driver 236 ha og har 160 årskøer. Han har udvidet med en velfærdsstald på 315 m², der huser køerne med kalve i dybstrøelse. Når en ko har kælvet, går den et til to døgn alene med egen kalv og flyttes derefter til en fællesboks, hvor flere kalve kan patte den. Efter tre uger fortsætter koen enten som ammetante eller vender tilbage til det lakterende hold. Fremover er det planen, at ammetanter skal overtage kalvene i alle tre måneder. I alt 100 kalve er gennem det nye system nu, og resultatet er høj grad af trivsel hos kalvene og næsten ingen diarré. Forekomsten af mælkefeber er desuden faldet i perioden.

»At ko og kalv går sammen, er det mest naturlige i verden, og vi bliver selv så glade af at gå i stalden og se, hvordan kalvene trives,« siger Brian Hansen i Bovis reportage.

Der er en stigende opmærksomhed blandt økologiske mælkeproducenter på de etiske og velfærdsmæssige aspekter af at lade malkekøerne passe kalvene. Foto Camilla Kramer.

DLG udvider i Skave

Foderstofvirksomheden DLG poster de næste to år et større millionbeløb i udvikling og modernisering af selskabets to foderfabrikker i Skave og Vrå. Den økologiske fabrik i Skave udvides med nye siloer til råvarer. Desuden etableres en ny kornhal, et tørreri og en toaster, og transportvejene forbedres. Med flere siloer kan DLG arbejde med flere råvarer, der kan erstatte importeret soja. Nye krav i den kommende økologiforordning samt fra branchen gør det nødvendigt at tage langt flere danske råvarer ind, som skal holdes adskilt fra udenlandske, skriver DLG på sin hjemmeside.

Forskel på fytase i rug

Jo mere fytase-enzym, der er i foderkorn, des bedre kan husdyrene udnytte kornets indhold af fosfor. Da der ikke må tilsættes fytase i økologisk foder, er det interessant, om det er muligt at opnå den positive effekt ad naturlig vej ved valg af kornart og sort. Et økologisk landsforsøg med tre sorter af vårhvede, to sorter af vårritricale og to sorter af vårrug har undersøgt dette. Rug har uden sammenligning det højeste indhold af fytase og sorten Arentes indeholder mere fytase end SU Vergil. Ligeledes er der forskel på lokaliteter. I Gislev i Nordjylland er der registreret højere indhold af fytase end i forsøgene på Bornholm og Sønderjylland.

**HORN SYLD
KØBMANDSGAARD**

NIELSEN & SMITH
Sortsrepræsentant

**EN HÅNDFULD ØKOLOGISKE
TOPSORTER FRA
Nielsen & Smith**

*Vårbyg til malt og foder, havre, ærter,
hestebønner, lupin, vårrug, vårritricale,
græsfrø, vildt- og efterafgrøder mv.*

**HØR MERE OM VORES
ØKOLOGISKE SORTIMENT
OG KONTRAKTAVL**

SJÆLLAND OG FYN
Gert Christensen tlf. 2679 8163

JYLLAND
Vagn Christensen tlf. 2324 9073
www.nskorn.dk

NYHED

CADDY
- den nye grynhavre

APOLLO
- ny generation
øko-hestebønne

DOMINIK
JAVLO
CADDY
INGRID
BOREGINE
ARANTES
BORUTA
SONETT
RGT PLANET
FUEGO
APOLLO
DACKE
ACCORDINE
DUBLET
OVID
KWS CANTON